

Kadernota 2025

**Gemeente
De Ronde Venen**

Inhoudsopgave

Kadernota 2025	1
Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Aandachtspunten voor de Begroting 2025 - 2028	13
Prognose financieel meerjarenperspectief	15
Programma 1 - Wonen Wat willen we bereiken?	24
Programma 1 - Wonen Beleidsontwikkelingen en autonome ontwikkelingen	34
Programma 2 - Samenleven Wat willen we bereiken?	37
Programma 2 - Samenleven Beleidsontwikkelingen en autonome ontwikkelingen	43
Programma 3 - Veiligheid Wat willen we bereiken?	45
Programma 3 - Veiligheid Beleidsontwikkelingen en autonome ontwikkelingen	46
Programma 4 - Bestuur en bedrijfsvoering Wat willen we bereiken?	47
Programma 4 - Bestuur en bedrijfsvoering Beleidsontwikkelingen en autonome ontwikkelingen	48
Programma 5 - Algemene dekkingsmiddelen Autonome ontwikkelingen	51

Inleiding

Inleiding

Na de verkiezingen in maart 2022 hebben wij in het coalitieakkoord 'In het hart' – vanuit de visie die wij delen op onze dorpen en de ontwikkelingen die wij zien – keuzes gemaakt voor de toekomst. Keuzes die daarna ook breed gedragen werden door u als raad. In de afgelopen periode hebben we met elkaar een inhaalslag gemaakt en geïnvesteerd in grote opgaven voor onze gemeente. Onder andere op het gebied van wonen, veiligheid, groenonderhoud, wegen en schoolgebouwen. Thema's die voor onze inwoners en ondernemers er toe doen, zichtbaar zijn en onze gemeente een aantrekkelijke plek maken om te wonen, werken en verblijven.

Op dit moment, in het voorjaar van 2024, kijken we niet terug, maar verder vooruit. We kijken vooruit met een realistische blik. En deze realistische blik schetst het beeld dat gemeenten in Nederland de komende jaren voor een stevige financiële opgave staan. De kosten stijgen en de inkomsten vanuit het Rijk lopen terug. Dit vraagt van ons heldere keuzes voor de toekomst. Heldere keuzes, zodat De Ronde Venen ook de komende jaren een aantrekkelijke plek is om te wonen, werken en verblijven. Het is van belang dat ook de komende jaren de gemeente een betrouwbare en slagvaardige lokale overheid is voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Hiervoor is het noodzakelijk om in deze Kadernota een aantal keuzes voor te leggen. Op basis van deze keuzes stellen wij de komende maanden de programmabegroting voor 2025 en volgende jaren op.

Om tot deze heldere keuzes te komen heeft het college samen met de ambtelijke organisatie de financiële uitgangspunten uit het coalitieakkoord 'In het hart' stapsgewijs doorlopen. In de inleiding van deze Kadernota maken wij graag inzichtelijk hoe wij tot de voorliggende keuzes zijn gekomen. Keuzes die ertoe leiden dat we ook de komende jaren kunnen blijven bouwen aan een toekomstperspectief voor De Ronde Venen.

De meest recente financiële afspraken met het Rijk leiden niet tot een structurele oplossing

De Voorjaarsnota van het Rijk biedt geen oplossing voor structurele tekorten die zich nu of in de toekomst voordoen. Op basis van de resultaten blijft de inzet van VNG richting de vier partijen die spreken over de vorming van een nieuw Kabinet ongewijzigd. Deze gesprekken hebben nog altijd als doel om een goede balans te vinden tussen taken en middelen.

Op het moment dat de Tweede Kamer instemt met de Voorjaarsnota leidt dit in 2025 tot een (extra) korting van ongeveer 2 miljoen euro voor onze gemeente. Vanaf 2026 dalen de inkomsten van het Rijk minder hard. Dit resulteert in een voordeel van 1,4 miljoen euro als gevolg van het afschaffen van een gedeelte van de eerder voorgestelde opschalingskorting. De definitieve effecten van de Voorjaarsnota presenteren wij, indien deze verwerkt worden in de meicirculaire, bij het opstellen van het raadsvoorstel. Bij ongewijzigd beleid is vanaf 2025 nog altijd sprake van een oplopend begrotingstekort, zoals gepresenteerd in de prognose financieel meerjarenperspectief.

We presenteren een sluitende begroting voor het begrotingsjaar 2025

Zoals in de prognose financieel meerjarenperspectief gepresenteerd, is er in deze Kadernota sprake van een begrotingstekort voor 2025. Bij de behandeling van de programmabegroting in het najaar presenteert het college een sluitende begroting voor 2025. Afhankelijk van de uitkomsten van de

meicirculaire, de septembercirculaire en definitieve afspraken met het (nieuwe) Kabinet ontstaat een meer reëel beeld.

Bij het opstellen van de programmabegroting treedt het college in overleg met de toezichthouder over de begrotingsrichtlijnen. Deze begrotingsrichtlijnen geven ons mogelijk de ruimte om de eenmalige korting van het Rijk op het Gemeentefonds – zoals aangekondigd in de Voorjaarsnota – (deels) incidenteel op te lossen. Op basis van de afspraken met de toezichthouder biedt het college één of meerdere oplossingsrichtingen aan bij het vaststellen van de definitieve programmabegroting door de raad.

Onderstaand worden de verschillende keuzes voor het begrotingsjaar 2025 en de scenario's voor 2026 en verder beschreven.

We hanteren de financiële uitgangspunten uit het coalitieakkoord 'In het hart'

Er is een reëel risico dat de begrotingstekorten voor de komende jaren blijvend zijn. Om die reden is het noodzakelijk om kritisch te kijken naar onze uitgaven en onze ambtelijke organisatie. In het coalitieakkoord 'In het hart' is hiervoor een stappenplan opgesteld met de volgende stappen:

1. Mogelijkheden bekijken binnen bestaande budgetten;
2. Opnieuw prioriteren / oud beleid schrappen voor het nieuw voorgestelde beleid;
3. Aanpassingen in het voorzieningenniveau;
4. Vanuit begrotingsoverschot (structureel), vanuit algemene reserve (incidenteel);
5. Verhogen van de OZB.

De uitkomsten van deze vijf stappen, en de mate waarin we deze stappen wel of niet toepassen, lichten wij onderstaand toe. Hiervoor is het noodzakelijk om aan te geven dat een aantal van onze uitgaven beïnvloedbaar zijn, andere uitgaven zijn dat niet. Om die reden is onderscheid gemaakt tussen autonome ontwikkelingen en beleidsontwikkelingen. Daarnaast kijken we niet alleen naar waar het minder kan. We kijken ook naar uitgaven die, ondanks de financiële situatie, noodzakelijk zijn.

Stap 1. *We kijken naar mogelijkheden binnen bestaande budgetten*

Binnen de bestaande budgetten is gekeken naar ombuigingen die volgend jaar direct uitvoerbaar zijn en hiermee direct leiden tot lagere kosten. Deze ombuigingen tellen op tot € 1,2 miljoen en worden verdeeld over de beleidsprogramma's (Wonen, Samenleven en Veiligheid) voor € 500.000 en de bedrijfsvoeringsprogramma's (Bestuur en bedrijfsvoering en Financiën) voor € 700.000 euro. Een aantal van deze bijstellingen leidt ook tot een aanpassing van het voorzieningenniveau en staan ook benoemd in stap 3.

Onderwerp	Bedrag	Toelichting
'Klein' onderhoud Wegen	€ 200.000	Het onderhoud van wegen is opgedeeld in verschillende categorieën. Door deze maatregel kunnen we minder adequaat reageren op bijvoorbeeld meldingen van (lichte) schade aan verharding, maar ontstaan er geen acute onveilige situaties op onze wegen.
Duurzaamheid	€ 100.000	We benutten de CDOKE-subsidie gedeeltelijk om de vaste capaciteit te bekostigen. Dit betekent dat we minder budget beschikbaar hebben voor tijdelijke uitbreiding.
Erfgoed en cultuurhistorie	€ 15.000	Hiermee worden de acties uit het vastgestelde beleidskader Cultuurhistorie & Monumenten getemporeerd.
Nullijn subsidies	€ 35.000	Door de nullijn voor subsidies (zonder looncomponent) te hanteren zorgen we ervoor dat de subsidies het komende jaar niet stijgen.
Gehandicaptenparkeerkaart (incl. aanleg voorzieningen)	€ 50.000	Op dit moment worden bij aanvragers van voorzieningen voor een gehandicaptenparkeerkaart of -plaats geen kosten in rekening gebracht. Voorgesteld wordt om de leges voor 2025 kostendekkend te maken. Dit levert een extra opbrengst op van naar schatting € 50.000. Inwoners met een inkomen tot 120% van het minimumloon kunnen kwijtschelding aanvragen voor de leges van de aanvraag van een gehandicaptenparkeerkaart of -parkeerplaats.
Bijzondere bijstand en minimabeleid	€ 50.000	De regeling voor bijzondere bijstand en het minimabeleid wordt teruggebracht van 120% van het minimuminkomen naar 110% van het minimuminkomen. Dit is in lijn met de regelingen voor andere minimaregeling.
Schoolbegeleiding	€ 50.000	Het blijft voor kinderen mogelijk om begeleiding te krijgen bij schooluitval. Ook bij kinderen die op een andere manier vastlopen in het onderwijsproces blijft hulp en ondersteuning mogelijk. In de praktijk betekent dit wel dat er kritisch gekeken wordt welke kinderen deze hulp en ondersteuning ontvangen.

Subtotaal (Programma 1, 2 en 3)	€ 500.000	
Bedrijfsvoering (incl. capaciteitskosten)	€ 700.000	We brengen de kosten van de bedrijfsvoering terug met € 700.000. Dit betekent dat we kritisch zijn bij het openstellen van vacatures naar aanleiding van natuurlijk verloop. Daarnaast betekent dit onder andere dat de ondersteuning voor de organisatie bij een aantal taken minder gefaciliteerd wordt, bij ziekte niet altijd sprake is van vervanging door inhuur en andere projecten mogelijk getemporeerd worden.
Subtotaal (Programma 4 en 5)	€ 700.000	
Totaal	€ 1.200.000	

Stap 2. *We kijken opnieuw naar onze prioriteiten*

Vanwege de financiële situatie is kritisch gekeken naar de mogelijkheden die er zijn om nieuwe beleidsontwikkelingen te starten. Voor een aantal beleidsontwikkelingen geldt dat het zeer gewenst is als hiermee in het komende jaar gestart kan worden, onder andere vanwege het feit dat deze ontwikkelingen in lijn zijn met eerdere afspraken en toezeggingen of waarmee we eerder ingezette ontwikkelingen continueren. Op deze manier blijven we op koers met een realistisch ambitieniveau. De noodzakelijke beleidsontwikkelingen staan bij de diverse programma's nader beschreven. Voor een aantal van deze beleidsontwikkelingen geldt dat deze reeds zijn bijgesteld naar een lager ambitieniveau. Dit geldt onder andere voor de budgetten voor het opstellen van omgevingsplannen, het uitvoeringsplan bestemmingsplan Plassengebied en het beleidsplan Armoede en Schulden. Andere beleidsontwikkelingen zijn komen te vervallen, zoals de uitbreiding van Boa's, het structureel vervangen van bomen en de Banenafpraak (meer banen voor mensen met een arbeidsbeperking). Hieronder volgt een overzicht van beleidsontwikkelingen die niet zijn opgenomen in deze Kadernota.

Onderwerp	Bedrag	Toelichting
Uitvoeringsplan bestemmingsplan Plassengebied	- € 400.000	Met de keuze blijft voor de komende jaren structureel € 600.000 beschikbaar voor het uitvoeringsplan bestemmingsplan Plassengebied in plaats van het gewenste budget van € 1.000.000.
Opstellen Omgevingsplan	- € 100.000	Met deze keuze blijft voor de komende jaren structureel € 150.000 beschikbaar voor het opstellen van het Omgevingsplan. Hiermee vertraagt de uitvoering van het opstellen van een Omgevingsplan. De deadline (2030) wordt naar verwachting met het beschikbare budget gehaald.

Structureel vervanging bomen	- € 170.000	Met deze keuze blijft er sprake van vervanging van bomen, maar niet op structurele basis. We vervangen bomen conform het reeds vastgestelde groenbeleid en de bestaande budgetten.
Subtotaal (Programma 1 - Wonen)	- € 670.000	
Inkomensondersteuning	- € 150.000	Met deze keuze verhogen we de inkomensondersteuning niet van 110% naar 120%. Dit is in lijn met de staande praktijk en ligt ook in lijn met het terugbrengen van de bijzondere bijstand van 120% naar 110%, zoals beschreven in stap 1.
Banenafpraak	- € 200.000	Met deze keuze voldoen we blijvend aan onze wettelijke taak, omdat onze inwoners via de oude Wsw werkzaam zijn bij onder andere Kansis, KansisGroen en Kringkoop. Door dit budget niet beschikbaar te stellen, investeren we niet verder in het creëren van arbeidsplaatsen in het gemeentehuis voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.
Intensive Home Treatment	- € 170.000	Met deze keuze is het niet mogelijk om extra te investeren intensieve behandelingen thuis bij inwoners die in een acute psychiatrische crisis terecht is gekomen.
Subtotaal (Programma 2 - Sociaal)	- € 520.000	
Uitbreiding Boa	- € 70.000	We breiden het handhavingsteam niet verder uit. Dit betekent dat we met de bestaande Boa-capaciteit keuzes maken en prioriteren in de werkzaamheden.
Subtotaal (Programma 3 - Veiligheid)	- € 70.000	
Totaal	- € 1.260.000	

Stap 3. *We kijken naar aanpassingen in het voorzieningenniveau*

De financiële tekorten voor 2025 zijn minder groot dan de opvolgende jaren. Om die reden kiest het college er op dit moment voor om in 2025 nog geen grote ingrepen te doen in het voorzieningenniveau. Dit komt onder andere vanwege de onzekerheid over de inkomsten van het Rijk aan gemeenten op de lange termijn. Als op dit moment wordt gekozen voor aanpassingen in het voorzieningenniveau is dit niet zonder grote maatschappelijke effecten. Deze keuzes richten schade

aan die in de eerstvolgende jaren tijd vragen om te herstellen. Deze stap is nadrukkelijk wel uitgewerkt in de scenario's voor 2026 en verder. Voor 2026 is het op dit moment onvermijdelijk om deze keuzes wel te maken vanwege het oplopende begrotingstekort vanaf 2025. Voor 2025 geldt dat er beperkte gevolgen zijn voor het voorzieningenniveau als gevolg van de budgetbijstellingen uit stap 1 en het niet indexeren van de subsidies (met uitzondering van de loonkosten). Dit heeft als mogelijk gevolg dat een aantal activiteiten van onder andere Tympaan-De Baat en de bibliotheek geen of beperkt doorgang kunnen vinden.

Stap 4. *We kijken naar mogelijkheden om onze tekorten te dekken uit de algemene reserve (incidenteel)*

In deze Kadernota wordt een tekort gepresenteerd van afgerond € 1.200.000. Op het moment dat de meicirculaire, septembercirculaire en de afspraken met het Rijk niet tot voldoende opbrengsten leiden en het tekort hiermee niet wordt teruggebracht, stelt het college voor om het tekort te dekken uit de algemene reserve. Hierover vindt overleg plaats met de provincie Utrecht als toezichthouder. Op het moment dat wij met de toezichthouder geen overeenstemming bereiken over deze oplossing, dan is het onvermijdelijk om bij een ongewijzigd tekort een aantal voorstellen uit de scenario's voor 2026 en verder naar voren te halen. Indien dit noodzakelijk is, worden deze keuzes bij het vaststellen van de programmabegroting 2025 aan de raad voorgelegd.

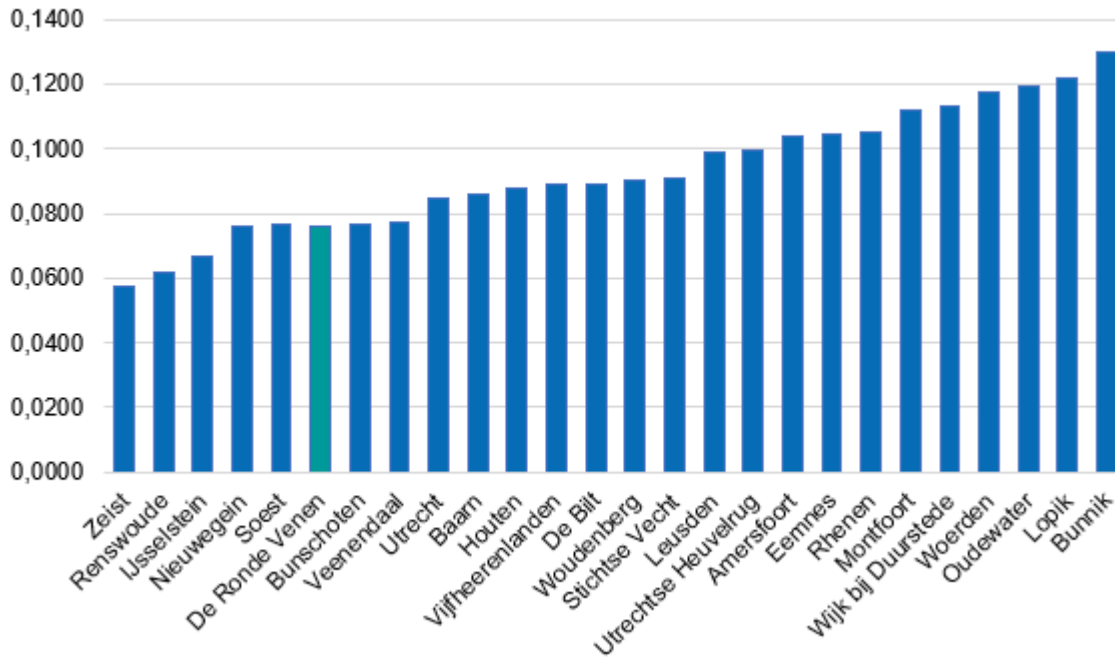
Stap 5. *We kijken naar het verhogen van onze inkomsten*

Ondanks de inspanningen om kritisch te zijn op onze uitgaven is het niet mogelijk om een sluitende begroting te presenteren zonder pijnlijke en verdergaande keuzes te maken. Vanwege de onzekerheid over de inkomsten van het Rijk en de verdergaande keuzes die anders gemaakt moeten worden, stelt het college voor om de eigen inkomsten te verhogen. Op deze manier blijft De Ronde Venen een aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken en verblijven. Zonder deze extra eigen inkomsten moeten nu al onomkeerbare besluiten genomen worden, vooruitlopend op de extra inspanningen die we voor komend jaar moeten doen om de uitgaven verder omlaag te brengen.

Een OZB-verhoging is voor het college alleen bespreekbaar als het risico ontstaat dat de begroting niet sluitend gepresenteerd kan worden. Dit risico doet zich op dit moment voor. Ondanks de inspanningen om kritisch te zijn op onze uitgaven is het niet mogelijk om een sluitende begroting te presenteren zonder pijnlijke en verdergaande keuzes te maken.

In de onderhandelingen door VNG met het Rijk wordt door het Rijk regelmatig benadrukt dat gemeenten onvoldoende hun eigen belastingcapaciteit gebruiken. Om die reden is het Rijk niet op voorhand bereid om gemeenten ruimhartig tegemoet te komen om de teruglopende inkomsten van het Rijk te verzachten. Om de begroting sluitend te kunnen presenteren, wordt voorgesteld om de komende jaren een extra verhoging van de lokale lasten door te voeren. Wij beschrijven hiervoor twee opties. Met deze inhaalslag overbruggen we het verschil tussen de reële inflatie en de doorgevoerde indexatie van de afgelopen jaren. Bij beide opties benutten we niet volledig de belastingcapaciteit en behoren de lokale lasten binnen gemeente De Ronde Venen nog altijd tot één van de laagste lokale lasten binnen de provincie Utrecht. Onderstaand wordt dit grafisch weergegeven. Hierbij dient opgemerkt te worden dat voor de overige gemeenten in onderstaande weergave gerekend wordt met de tarieven van dit jaar.

Nieuwe situatie na verhoging van 12%

Zonder de eigen inkomsten te verhogen, is het onvermijdelijk om nu al onomkeerbare besluiten te nemen. Deze besluiten zijn in dat geval vooruitlopend op de extra inspanningen die we voor komende jaren moeten doen om de uitgaven verder omlaag te brengen. Deze extra inspanningen worden nader beschreven bij de scenario's voor 2026 en verder.

Optie 1

Bij optie 1 stijgen de lokale lasten met 12% extra ten opzichte van het cijfer uit de meicirculaire. Er is bij deze optie vanaf 2025 sprake van afgerond € 1.500.000 aan extra inkomsten. Met deze inkomsten verlagen we het begrotingstekort in de Kadernota 2025 tot een niveau met zicht op een sluitende begroting voor 2025. Desondanks is met deze maatregel nog altijd sprake van een begrotingstekort voor 2026 en verder.

Jaren	2025	2026	2027	2028
Percentuele stijging	+ 12%	+ 0%	+ 0%	+ 0%
Extra opbrengst	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000	€ 1.500.000

Optie 2

Deze optie biedt voor het komende jaar een grotere uitdaging voor het sluitend presenteren van de begroting. De extra inkomsten voor 2025 zijn bij deze optie afgerond € 925.000. Oplopend tot een bedrag van € 1.950.000 in 2028. Bij optie 2 zijn de opbrengsten in het jaar 2025 lager dan in optie 1. Voor 2028 geldt dat in deze optie dat de lokale lasten in 2028 uiteindelijk hoger zijn voor de inwoners en ondernemers ten opzichte van de eenmalige verhoging van 12% uit optie 1. Beide opties brengen over de jaren 2025 tot en met 2028 een bedrag op van afgerond € 6.000.000.

Jaren	2025	2026	2027	2028
Percentuele stijging	+ 7,5%	+ 2,5%	+ 2,5%	+ 2,5%
Extra opbrengst	€ 925.000	€ 1.250.000	€ 1.600.000	€ 1.950.000

Het college stelt voor om te kiezen voor optie 1

Hiermee is het mogelijk om (een deel van) de stijgende kosten op te vangen en het voorzieningenniveau voor onze inwoners en ondernemers op peil te houden. De lokale lasten stijgen het komende jaar, zoals afgesproken, met het indexatiecijfer uit de meicirculaire. Bij optie 1 stijgen de lokale lasten met 12% bovenop het indexatiecijfer uit de meicirculaire.

Voor beide opties geldt dat de lokale lasten voor inwoners en ondernemers stijgen

Om een beeld te geven wat dit betekent voor de portemonnee van onze inwoner is onderstaand een aantal rekenvoorbeelden toegevoegd. In deze rekenvoorbeelden wordt duidelijk wat de verhoging van de OZB betekent voor huiseigenaren met uiteenlopende WOZ-waarden.

Woningwaarde	Huidige situatie	Optie 1 - 12%	Optie 2 - 7,5%
€ 250.000	€ 155,00	€ 174,00 (+19)	€ 167,00 (+12)
€ 400.000	€ 249,00	€ 279,00 (+30)	€ 267,00 (+18)
€ 600.000	€ 373,00	€ 418,00 (+45)	€ 401,00 (+28)
€ 800.000	€ 498,00	€ 557,00 (+59)	€ 535,00 (+37)

De extra opbrengsten voor het begrotingsjaar 2025 in één oogopslag

In onderstaande tabel is weergegeven wat de extra opbrengsten zijn voor het begrotingsjaar 2025 bij een stijging van de lokale belastingen van 12% (optie 1) en 7,5% (optie 2). Deze stijging is, zoals eerder beschreven, bovenop de verhoging van de lokale belastingen met het indexatiecijfer van de meicirculaire. Deze opties gelden niet voor de leges en heffingen. Voor de leges en heffingen geldt dat deze kostendekkend zijn.

Belasting	Opbrengst 2024	Optie 1 - 12%	Optie 2 - 7,5%
Onroerendezaakbelasting (woningen)	€ 6.596.000	€ 791.520	€ 494.700
Onroerendezaakbelasting (niet-woningen)	€ 4.507.000	€ 540.840	€ 338.025
Forensenbelasting	€ 351.000	€ 42.120	€ 26.325
Roerende zaakbelasting	€ 88.000	€ 10.560	€ 6.600
Parkeerbelasting	€ 35.000	€ 4.200	€ 2.625
Landtoeristenbelasting	€ 598.000	€ 70.680	€ 44.850
Watertoeristenbelasting	€ 97.000	€ 11.640	€ 7.275
Marktgeden	€ 58.000	€ 6.960	€ 4.350
Totaal extra opbrengsten 2025	€ 12.330.000	€ 1.479.600	€ 924.750

De begrotingsresultaten 2026 en verder dwingen ons tot het verder terugbrengen van onze uitgaven

Ondanks de structurele maatregelen die worden voorgesteld voor het begrotingsjaar 2025 is voor 2026 en verder sprake van een fors begrotingstekort. Om die reden zijn verschillende scenario's (A t/m D) uitgewerkt. De doelstelling van alle scenario's blijft om de begrotingen voor de komende jaren sluitend te presenteren.

Er zijn drie onderdelen die van invloed zijn op een sluitende begroting voor de komende jaren, namelijk:

1. Inkomsten van het Rijk (niet beïnvloedbaar);
2. Uitgaven (beïnvloedbaar);
3. Eigen inkomsten (beïnvloedbaar).

De inkomsten van het Rijk zijn van invloed op de scenario's

De middelen die de gemeente van het Rijk ontvangt, zijn niet beïnvloedbaar. Ondanks het feit dat deze inkomsten niet beïnvloedbaar zijn, hebben deze inkomsten veel invloed op de verschillende scenario's. De verwachting is dat het Rijk niet het volledige begrotingstekort oplost met meer financiële middelen. Om die reden wordt uitgegaan van de huidige financiële afspraken met het Rijk. Daarnaast is ook een scenario ontwikkeld dat het Rijk nog eens 1,5 miljoen euro toevoegt aan het Gemeentefonds voor De Ronde Venen. In dat geval dienen de eigen uitgaven minder fors te worden verlaagd.

NB. Er wordt ook rekening gehouden met het feit dat de inkomsten van het Rijk onvoldoende zijn om de kostenstijgingen (autonome ontwikkelingen), waar elke gemeente mee geconfronteerd wordt, te dekken. In dit geval is er sprake van relatief minder inkomsten van het Rijk. Dit zorgt voor extra druk op onze begrotingsresultaten.

Het college legt definitieve keuzes voor bij de Kadernota 2026

Bij de behandeling van de programmabegroting 2024 heeft het college aangegeven scenario's te presenteren voor de ravijnjaren. De scenario's voor 2026 en verder zijn uitgewerkt in 'Bijlage 1. Scenario's 2026 en verder'. In deze bijlage wordt een eerste indicatie gegeven van de noodzakelijke keuzes die komend jaar moeten worden gemaakt om te komen tot een sluitende begroting voor 2026 en verder op basis van de informatie over de inkomsten van het Rijk die voor dit moment beschikbaar is en verwerkt is in de prognose financieel meerjarenperspectief.

De scenario's voor 2026 zijn onderstaand getalsmatig nader toegelicht en zijn oplopend voor wat betreft het terugbrengen van de eigen uitgaven.

Scenario	Begrotingsresultaat 2026-2028	Inkomsten Rijk	Eigen uitgaven	Eigen inkomsten
A	+ € 1.500.000	- € 1.500.000	- € 2.500.000	+ € 1.500.000
B	0	0	- € 4.000.000	0
C	0	0	- € 5.500.000	0
D	+ € 1.500.000	- € 1.500.000	- € 4.000.000	+ € 1.500.000

NB. In alle scenario's is rekening gehouden met het terugbrengen van de eigen uitgaven met € 1.200.000, zoals verwerkt in de prognose financieel meerjarenperspectief (J).

Aandachtspunten voor de Begroting 2025 - 2028

Inleiding

Op dit moment zijn er nog diverse onzekerheden richting de behandeling van de programmabegroting in het najaar. In dit hoofdstuk treft u de belangrijkste aandachtspunten voor de programmabegroting 2025-2028.

Gemeentefonds

De ramingen van de opbrengst algemene uitkering 2025 - 2028 kent een aantal onzekerheden:

- Het Rijk heeft voor 2026 incidenteel 1 miljard toegevoegd aan de algemene uitkering. Het is onduidelijk of dit voor 2027 opnieuw plaatsvindt.
- Het Rijk houdt rekening vanaf 2027 met lagere bijdragen aan de gemeenten. Discussie hierover vindt plaats tussen de VNG en het Rijk.

In deze kadernota houden we als scenario aan dat de opbrengst 2025 - 2028 aansluit met de uitkomsten van de decembercirculaire 2023. In mei of juni 2024 vindt de eerstvolgende actualisatie plaats van de algemene uitkering. Informatie hierover vindt plaats via een raadsinformatiebrief.

CAO-ontwikkeling

Op 10 november 2023 is het onderhandelingsresultaat voor de CAO Gemeenten gesloten. Hiermee zijn de CAO-ontwikkelingen van 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025 vastgesteld.

In de programmabegroting 2024-2027 is voor het jaar 2025 en verder rekening gehouden met de CAO-ontwikkelingen conform de meicirculaire ad 4,2%. In het onderhandelingsresultaat van november 2023 is een loonstijging van totaal 6% opgenomen. In deze kadernota is het verschil van 1,8% opgenomen.

Naast de loonsom is een additioneel budget opgenomen voor de stijging van de reiskosten van € 0,22 per kilometer naar € 0,23 per kilometer.

Belastingverordeningen

Uitgangspunten Lokale belastingen

De lokale lasten worden met het indexatiecijfer uit de meicirculaire verhoogd. Daarnaast stelt het college voor om de lokale belastingen, zoals in de inleiding van deze Kadernota nader uitgewerkt, boven dit indexatiecijfer te verhogen met 12%.

Uitgangspunten Afvalstoffenheffing

Voorgesteld wordt om de afvalstoffenheffing te indexeren waarbij het verschil tussen een kleine en grote restafvalcontainer in ieder geval € 100,00 blijft. Daarnaast wordt afhankelijk van de uitkomsten van het raadsvoorstel 'Toekomstscenario's afvalbrengrstations' de afvalstoffenheffing wel of niet

aanvullend op de indexatie aangepast. Eventuele financiële effecten op basis van deze besluitvorming worden opgenomen in de programmabegroting.

Uitgangspunten Overige heffingen en leges

Voor de overige heffingen en leges gelden dat deze kostendekkend zijn.

Subsidiejaarplan

De gemeente besteedt jaarlijks een groot bedrag aan subsidies. Subsidies waarmee inwoners en organisaties activiteiten uitvoeren of voorzieningen organiseren die bijdragen aan verschillende beleidsthema's. In het Subsidiebeleid 2023 – 2030 'Meer grip op subsidies' constateert de gemeente dat meer inzicht in subsidies gewenst is. Het subsidiejaarplan biedt dit inzicht. In de bijlage van de Kadernota is het Subsidiejaarplan 2025 opgenomen.

Uitgangspunt Verhoging subsidies voor 2025

De subsidies in het begrotingsjaar 2025 worden alleen geïndexeerd op basis van loonontwikkelingen (nieuwe Cao-afspraken). Dit betekent dat overige subsidies op de nullijn worden geplaatst.

Gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke regelingen stellen gemeenten in staat om samen te werken op het gebied van bijvoorbeeld openbare veiligheid, gezondheid, afval, milieutaken en meer. Overal zien we kostenstijgingen. In lonen, materialen, inkoop. Daar hebben ook de gemeenschappelijke regelingen mee te maken die een deel van onze gemeentelijke taken voor ons uitvoeren. Alle gemeenten worden geconfronteerd met een (forse) daling van het gemeentefonds. Om deze kostenstijging bij gemeenschappelijke regelingen te beperken is het college voornemens om bij bijeenkomsten van onder andere de algemene- en dagelijkse bestuursvergaderingen van de gemeenschappelijke regelingen aandacht te vragen voor de financiële situatie van gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen op te roepen kritisch te kijken naar hun taken en de kostenstijgingen. De wethouders Financiën van de 26 gemeente in de provincie Utrecht hebben met elkaar een gezamenlijke doelstelling om de gemeenschappelijke regelingen een uniforme opdracht mee te geven:

"Gezien de grote opgave die gemeenten wacht in het ravijnjaar 2026 willen wij dat alle gemeenschappelijke regelingen in een vroeg stadium, voorafgaand aan vaststelling van de kadernota, besparingsmogelijkheden in kaart brengen. Wij zien graag dat een proces wordt ingericht, dat gericht is op het maken van realistische en duidelijke inhoudelijke bestuurlijke keuzes gericht op het in kaart brengen van specifieke taken die kunnen worden afgeschaald of beëindigd. Hierdoor hoeven generieke procentuele bezuinigingen niet ter tafel te komen en wordt voorkomen dat de druk op de organisatie toeneemt omdat onder beperkte capaciteit hetzelfde werk moet worden gedaan. Wij zien graag in het eerste half jaar van 2024 een procesontwerp hiervoor tegemoet."

Prognose financieel meerjarenperspectief

Inleiding

In dit hoofdstuk actualiseren we de financiële stand van zaken. Het uitgangspunt hierbij is de programmabegroting van 2024-2027 en de wijzigingen daarop die door de raad zijn vastgesteld.

Nieuwe startpositie Begroting 2025 - 2028

In de onderstaande tabel is de startpositie opgenomen na verwerking van diverse ontwikkelingen. Een negatief begrotingsresultaat betekent een begrotingsoverschot (- = voordeel, + = nadeel). De Kadernota is op hoofdlijnen opgesteld. Om die reden zijn bedragen vanaf € 25.000 meegenomen in de Kadernota. In voorkomende gevallen is hier een uitzondering op gemaakt om beter inzicht te geven in de ontwikkelingen voor de komende jaren.

Begrotingsontwikkeling (bedragen x 1.000 euro en - = voordeel/overschot en + = nadeel/tekort)					
	Onderwerp	2025	2026	2027	2028
	Startpositie begroting 2025-2028	-2.158	4.181	3.547	3.547
A.1	Genomen raadsbesluiten	223	485	378	419
A.2	Raadsbesluiten onderweg	0	0	0	0
B	Mutaties 1e Berap 2024	300	300	300	300
	Startpositie na 1e Berap en Raadsbesluiten	-1.635	4.966	4.225	4.266
C	Autonome ontwikkelingen	4.000	4.508	4.013	3.963
D	Beleidsontwikkelingen	1.679	1.139	1.139	1.339
E	Afschrijving- en rentelasten investeringen	0	88	155	354
F	Inzet reserves voor incidentele lasten	-640	-100	-50	0
G.1	Nieuwbouw gemeentehuis	0	0	0	PM
G.2	Oevervoorzieningen en onderhoud watergangen	0	0	PM	PM
G.3	Woningbouwlocaties (Het Oosterland, De Meijert, Argonlocatie)	PM	PM	PM	PM
H	Dotatie algemene reserve	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
I	Uitkomsten Voorjaarsnota Rijk	2.000	-1.400	-1.400	-1.400
J	Ombuigingen	-1.200	-1.200	-1.200	-1.200
K	Verhogen inkomsten	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
	Begrotingsresultaat	1.203	5.001	3.881	4.322

A. Genomen raadsbesluiten en raadsbesluiten onderweg

A.1 Genomen raadsbesluiten

Specificatie raadsbesluiten (bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel)					
		2025	2026	2027	2028
27-11-2023	Integraal vastgoedplan toevoeging investeringsbudget	74	133	160	160
01-02-2024	Beheerplan openbare verlichting toevoeging investeringsbudget	n.n.t.b.*	n.n.t.b.*	n.n.t.b.*	n.n.t.b.*
01-02-2024	Beheerplan openbare verlichting versnelde begrotingsoverschot	-260	-57	-191	-150
01-02-2024	Geactualiseerde bijdrage VRU	197	197	197	197
29-02-2024	Geactualiseerde bijdrage GGDrU	157	157	157	157
24-04-2024	Raadsvoorstel Klimaatadaptatie	55	55	55	55
Totaal		223	485	378	419

* Dit bedrag wordt nagezonden

A.2 Raadsbesluiten onderweg (in besluitvorming)

Er zijn geen raadsbesluiten met financiële gevolgen in besluitvorming.

B. Mutaties 1e Berap 2024

Specificatie Mutaties 1e Berap (bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel)				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Werkelijke mutaties 1e Berap	330	330	330	330
Af: Mutaties reeds verwerkt in de Kadernota 2025	30	30	30	30
Totaal	300	300	300	300

Vanuit de decembercirculaire is € 900.000 beschikbaar voor Loon- en prijsstijgingen in 2024. In de Eerste Bestuursrapportage is er € 330.000 ten laste van dit budget gebracht, welke doorwerken op deze Kadernota. In deze Kadernota is echter al € 30.000 voor Reiskosten woon-werk verkeer opgenomen (C.4.6). Derhalve wordt de mutatie uit de Eerste Bestuursrapportage met € 30.000 gecorrigeerd.

C. Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen (bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel)				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Totaal Programma 1 - Wonen	765	828	778	728
Totaal Programma 2 - Samenleven	3.000	3.445	3.000	3.000
Totaal Programma 3 - Veiligheid	0	0	0	0
Totaal Programma 4 - Bestuur en bedrijfsvoering	1.135	1.135	1.135	1.135
Totaal Programma 5 - Financiën	-900	-900	-900	-900
Totaal	4.000	4.508	4.013	3.963

D. Beleidsontwikkelingen

Beleidsontwikkelingen (bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel)				
Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Totaal Programma 1 - Wonen	980	740	740	740
Totaal Programma 2 - Samenleven	609	309	309	509
Totaal Programma 3 - Veiligheid	0	0	0	0
Totaal Programma 4 - Bestuur en bedrijfsvoering	90	90	90	90
Totaal	1.679	1.139	1.139	1.339

E. Investerings & meerjarige afschrijving- en rentelasten

Investering & meerjarige afschrijving- en rentelasten (bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel)						
Nr.	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Afschrijving- en rentelasten
1	Realisatie Integraal Kindercentrum Julianaschool	0	0	2.874	0	158
2	Vervanging houten bruggen	500	500	500	500	125*
3	OV Hub Mijdrecht Centrum	150	0	0	0	13
4	Opknappen omgeving Adelhof Winkelcentrum	150	0	0	0	13
5	Opknappen omgeving Zuiderwaard Winkelcentrum	150	150	0	0	25*
6	Voorbereiding Baambrugse Zuwe	100	200	0	0	20*
7	Baambrugse Zuwe	0	0	0	PM	PM
Totaal		1.050	850	3.374	500	354

* Afschrijving- en rentelasten per 2028.

E. Toelichting investeringen & meerjarige afschrijving- en rentelasten

1. Voor de realisatie van het Integraal Kindcentrum (IKC) Julianaschool is, aanvullend op het reeds beschikbare investeringsbudget uit het Integraal Huisvestings Plan 2023 - 2037, een investeringsbudget van € 2.874.000 noodzakelijk. Een deel van dit IKC zal worden gebruikt als kinderopvang, waar kostendekkende huur voor in rekening gebracht zal worden.
2. Houten bruggen hebben een gemiddelde levensduur van 20 jaar. Er is een structureel vervangingsbudget nodig van € 500.000 per jaar. Hiermee kunnen jaarlijks 10 bruggen worden vervangen.
3. Samen met de Provincie geven we een kwaliteitsimpuls aan de bushaltes Mijdrecht Centrum en de directe omgeving, met onder andere beter deelvervoer maken we deze locatie tot een OV-hub.
4. We dragen bij aan de verbetering van het winkelgebied Adelhof en doen aanpassingen in de bestrating, het groen, fiets parkeerplekken en de aanbodplekken van afval.

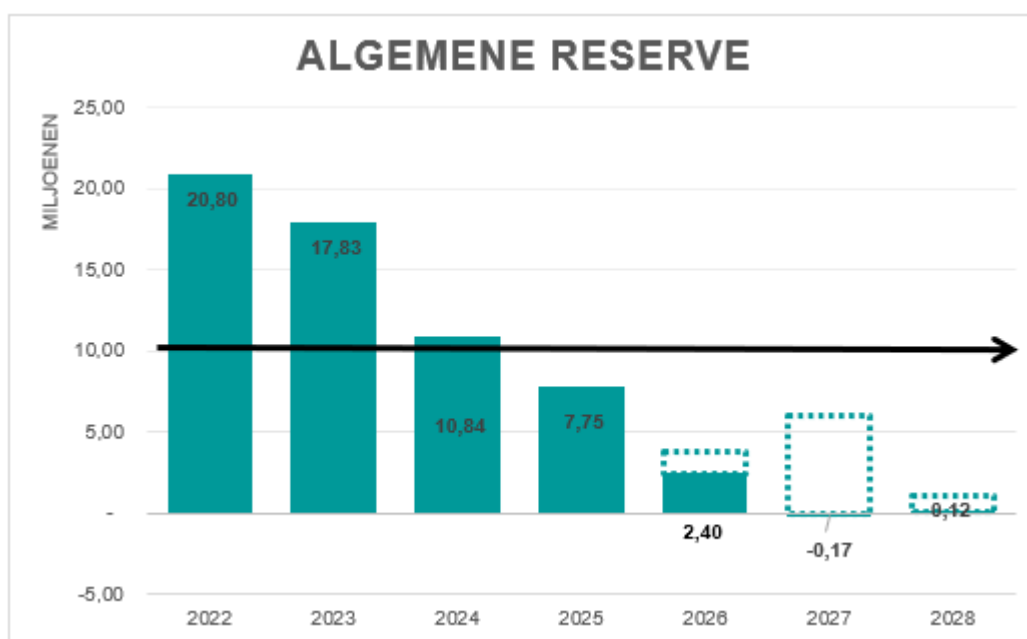
5. We dragen bij aan de verbetering van het winkelgebied Zuiderwaard en doen aanpassingen in de bestrating, het groen, fiets parkeerplekken en de aanbodplekken van afval.
6. De voorbereidingen voor mogelijke reconstructie van de Baambrugse Zuwe zijn in volle gang. De onderzoekskosten, kosten voor projectleiding en voorbereiding bewoners- en stakeholders avonden worden uit dit budget gefinancierd.
7. Op basis van de voorbereidingen uit punt 6, zal op een later moment het investeringsbudget voor de reconstructie van de Baambrugse Zuwe worden vastgesteld.

F. Inzet reserves & meerjarig verloop van de Algemene Reserve

De algemene reserve wordt in 2025 voor € 640.000, in 2026 voor € 100.000 en in 2027 voor € 50.000 ingezet, ter dekking van incidentele lasten. In onderstaande tabel zijn deze budgetten gepresenteerd, die via de algemene reserve worden gedekt.

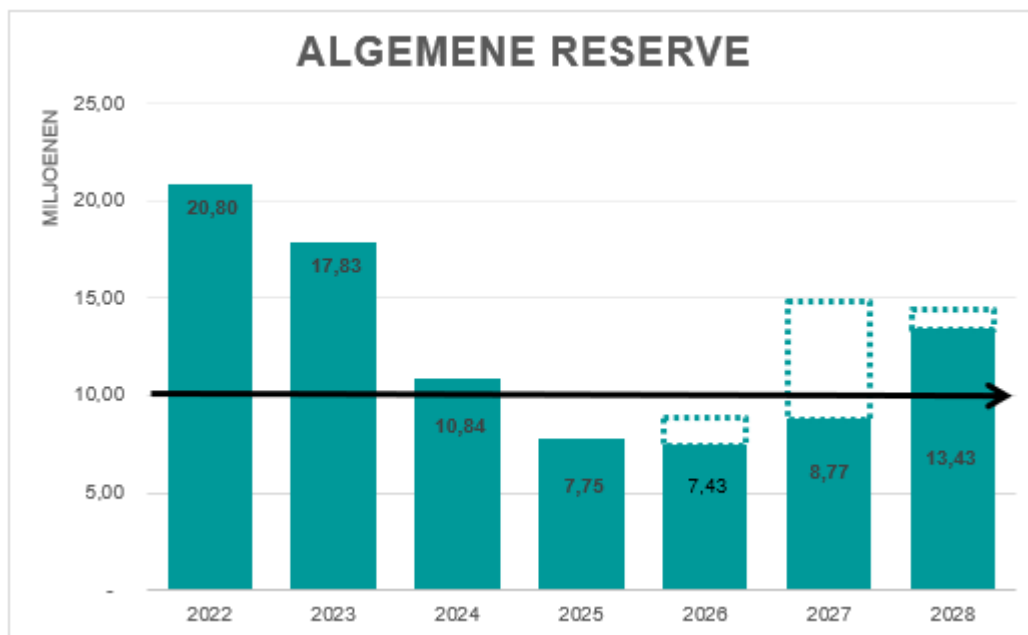
Inzet reserves (bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel)					
Nr.	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
C.1.3	Onderzoek en planvoorbereiding Openbare ruimte	100	100	50	0
D.1.2	Groene Speelpleinen bij onderwijsgebouwen	300	0	0	0
D.1.5	Inhuren projectleider Baambrugse Zuwe	70	0	0	0
D.1.7	Herdenken en vieren einde 2e wereldoorlog (80 jaar)	40	0	0	0
D.1.9	Pilot Waterrijk - beleid voor permanente bewoning	50	0	0	0
D.1.11	Opstellen economische visie	30	0	0	0
D.1.13	Uitvoering actieplan bedrijventerrein Mijdrecht	25	0	0	0
D.1.14	Onderzoeken en stimuleren van deelvervoer	25	0	0	0
D.2.5	Vormgeven van de hervormingsagenda	PM	0	0	0
Totaal		640	100	50	0

Bij onderstaande grafiek is het van belang om te vermelden dat ten aanzien van de algemene reserve een ondergrens is bepaald van 10 miljoen euro. Onderstaande grafiek presenteert de ontwikkeling van de algemene reserve inclusief het rekeningresultaat 2023 uit de programmarekening 2023 en het resultaat uit de Eerste Bestuursrapportage 2024. De onderste grafiek presenteert de ontwikkeling van de algemene reserve inclusief de verwachte rekeningresultaten uit deze kadernota, de inzet van reserves uit deze kadernota en de aangenomen raadsbesluiten t/m april 2024. Aanvullend zijn de verwachte opbrengsten uit gebiedsontwikkeling middels een stippellijn aangegeven. In totaal zal tussen 2025 en 2035 een totaal opbrengst van € 15.000.000 worden verwacht. Hiervan valt € 9.000.000 in de jaren 2029 en 2035. De stippellijn representeert de opbrengst welke wordt verwacht in het betreffende jaar.

Scenario sluitende begroting

Indien het begrotingsresultaat op € 0 zou eindigen voor de jaren 2026 en verder, zou de algemene reserve zich als volgt ontwikkelen:

G. Investerings Pro Memorie

Tijdens het opstellen van deze Kadernota zijn er diverse projecten bekend waar geen financiële prognose voor bekend is. Dit zijn:

1. **De nieuwbouw van het Gemeentehuis**
Er wordt momenteel gewerkt aan een plan voor de nieuwbouw van het Gemeentehuis. Deze plannen worden apart aangeboden aan de raad.
2. **Oevervoorzieningen en onderhoud van watergangen**
Momenteel wordt gewerkt aan een plan voor oevervoorzieningen en onderhoud aan de watergangen. Bij de voorbereiding hiervan blijkt dat een groot deel van de oevervoorzieningen in slechte staat verkeert. Afhankelijk van de vervangingsstrategie krijgen we op termijn te maken een substantiële verhoging van het onderhoud en/of vervangingsbudget. De mogelijkheid bestaat dat er situaties ontstaan waardoor het noodzakelijk is om delen van de oevervoorzieningen snel te vervangen. Dit kan zijn vanwege calamiteiten en het meeliften met kadeverbeteringswerken van het waterschap.
3. **Woningbouwlocaties zoals Het Oosterland, De Meijert en de Argon-locatie.**
Er wordt momenteel gewerkt aan diverse plannen voor woningbouwlocaties. Deze plannen worden apart aangeboden aan de raad.

H. Dotatie algemene reserve

In november 2023 is een amendement aangenomen waarbij de dotatie van de algemene reserve aan de Programmabegroting 2024 is toegevoegd. Dit amendement heeft enkel betrekking op het boekjaar 2024, derhalve wordt deze dotatie terug gedraaid vanaf boekjaar 2025.

I. Uitkomsten Voorjaarsnota Rijk

Op het moment dat de Tweede Kamer instemt met de Voorjaarsnota leidt dit in 2025 tot een (extra) korting van ongeveer 2 miljoen euro voor onze gemeente. Vanaf 2026 dalen de inkomsten van het Rijk minder hard. Dit resulteert in een voordeel van 1,4 miljoen euro als gevolg van het afschaffen van een gedeelte van de eerder voorgestelde opschalingskorting. De definitieve effecten van de Voorjaarsnota presenteren wij, indien deze verwerkt worden in de meicirculaire, bij het opstellen van het raadsvoorstel.

J. Ombuigingen

In de inleiding onder 'Stap 1. We kijken naar mogelijkheden binnen bestaande budgetten' is in beeld gebracht welke ombuigingen worden voorgesteld om door te voeren met ingang van het begrotingsjaar 2025 en wat hier de maatschappelijke effecten van zijn.

K. Verhogen inkomsten

Het college stelt voor om de eigen inkomsten extra te verhogen met een bedrag van € 1.500.000 (optie 1), zoals beschreven in de inleiding van deze Kadernota. De extra eigen inkomsten zijn verwerkt in de prognose financieel meerjarenperspectief.

Programma 1 - Wonen | Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

B25 | 1.1 Een groter woningaanbod voor al onze inwoners

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.1.1 We wijzen het wettelijk toegestane maximum van nieuwbouwwoningen toe met voorrang aan eigen inwoners

We maken afspraken met ontwikkelaars van gebiedsontwikkelingen om het wettelijk toegestane maximum percentage van betaalbare koopwoningen toe te wijzen aan eigen inwoners.

B25 | 1.1.2 We zorgen bij nieuwbouwprojecten dat de percentages uit de Woonvisie van sociale huur en betaalbare huur- en koop worden toegepast

Dit doen we door deze percentages aan het begin van de planvorming kenbaar te maken aan de ontwikkelaars. We leggen deze afspraken vroegtijdig vast in de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar.

B25 | 1.1.3 We evalueren de pilot 'Experimentenregeling voorrangregeling sociale huurwoningen vitale beroepsgroepen De Ronde Venen'

We evalueren, samen met Cazas Wonen en de betrokken werkgevers, de pilot door kwantitatief en kwalitatief onderzoek te doen.

B25 | 1.1.4 We maken nieuwe prestatieafspraken

We maken nieuwe prestatieafspraken met Cazas Wonen, de Huurdersvereniging Weidelanden en lokale zorgpartijen. Hiervoor zijn de uitgangspunten uit de Woonvisie en de Woonzorgvisie leidend.

B25 | 1.1.5 We ontwikkelen de locatie van De Trekvogel

Op de locatie van de voormalige basisschool de Trekvogel ontwikkelen we woningen. Op basis van een ruimtelijk kader verkopen we de locatie. Een deel van de opbrengst gebruiken we voor de herhuisvesting van de huidige gebruikers. Daarbij kijken we onder andere naar herhuisvesting in het Werkcentrum voor bijvoorbeeld de Voedselbank.

B25 | 1.1.6 We ontwikkelen de locaties Oosterland, Maricken II, De Meijert en Argon

De locaties Oosterland, Maricken II, De Meijert en Argon worden bouwrijp gemaakt. De verkoop van de eerste woningen in Het Oosterland en de Maricken II start in 2025.

B25 | 1.1.7 We voeren het Centrumplan Vinkeveen uit

De stedenbouwkundige plannen voor een aantal deelgebieden worden door de ontwikkelaar uitgewerkt. De eerste deelgebieden worden bouwrijp gemaakt. Tegelijkertijd investeren wij in de doorgaande infrastructuur in Vinkeveen, daarvoor werken we de plannen uit.

B25 | 1.1.8 We versnellen de ontwikkeling van woningbouwplannen

Er is een blijvend grote vraag naar nieuwe woningen. Om te onderzoeken of grote maar vooral ook kleinere locaties kansrijk zijn is een onderzoeksbudget noodzakelijk. De afgelopen jaren was dit budget ontoereikend om alle kansen te onderzoeken. Daarnaast is voldoende capaciteit noodzakelijk. Deze capaciteit zetten we blijvend in.

B25 | 1.1.9 We ontwikkelen de Baljuwstraat en gymzaal De Brug

We verkopen deze locaties aan marktpartijen op basis van de nog - in 2024 - vast te stellen kaders om woningbouw te ontwikkelen.

Doelstellingen

B25 | 1.2 Een goed bereikbare en verkeersveilige gemeente

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.2.1 We voeren de reconstructie van de Dukaton in Mijdrecht uit

We gaan onderzoek doen om de verkeersveiligheid te verbeteren en geluidsoverlast te verminderen. De resultaten van dit onderzoek zullen worden toegepast bij de reconstructie van de Dukaton.

B25 | 1.2.2 We gaan 8 houten bruggen vervangen

Veel houten bruggen zijn voorbij de technische levensduur. Om de veiligheid van de gebruikers te garanderen moeten we structureel (jaarlijks) houten bruggen vervangen om afsluiting van de objecten tegen te gaan.

B25 | 1.2.3 We voeren de uitvoeringsplannen per dorp uit

We hebben in 2024 per dorp en voor het Bedrijventerrein Mijdrecht een uitvoeringsplan opgesteld op basis van het Mobiliteits- en Verkeerveiligheidsplan 2023-2030. Er zijn concrete acties in deze plannen opgenomen. De uitvoering daarvan vindt in 2025 en de daaropvolgende jaren plaats.

B25 | 1.2.4 We voeren het project sanering borden en palen uit

Dit doen we per dorp. De uitvoering is in 2023 gestart. We voeren in 2025 de sanering in de dorpen Wilnis en Vinkeveen uit.

B25 | 1.2.5 We bereiden de aanleg van doorfietsroutes voor

De raad heeft in het kader van Het Oosterland besloten om de fietsverbinding naar Uithoorn te verbeteren. Het betreft onder andere de fietsbrug over de Kerkvaart. De besluitvorming over de verkenning voor het toevoegen van een fietsroute met behoud van de wandelroute op Het Oude

Spoor heeft in 2024 plaatsgevonden. Op basis van dit besluit vindt in 2025 wel of geen verdere voorbereiding plaats.

B25 | 1.2.6 We doen onderzoek naar verschillende mogelijkheden van deelmobiliteit

Dit onderzoek bestaat uit het uitvoeren van een behoefte- en interessepeiling onder de inwoners van onze gemeente. Aan de hand daarvan voeren we een proef uit met het aanbieden van deelauto's en deelfietsen.

B25 | 1.2.7 We passen de halte Mijdrecht-Centrum aan

Het betreft het verbeteren van de verkeerskundige functionaliteit van de halte, het uitbreiden van de voorzieningen, de uitstraling en de verkeersveiligheid. Dit gebeurt in samenwerking met de provincie Utrecht.

B25 | 1.2.8 We voeren werkzaamheden uit aan de Rijksstraatweg in Baambrugge

We hebben in 2024 in samenwerking met de Dorpsraad Baambrugge een plan opgesteld voor de inrichting van het gedeelte van de Rijksstraatweg binnen de bebouwde kom. Dit plan heeft tot doel om de verkeersveiligheid en leefbaarheid te verbeteren.

Doelstellingen

B25 | 1.3 Ondernemers krijgen de ruimte om succesvol te ondernemen

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.3.1 We treden toe tot Economic Board Utrecht/Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (EBU/ROM)

In 2025 sluiten we een convenant met de EBU/ROM voor de periode 2025 - 2028. Hiermee versterken we het regionaal economische netwerk en innovatieve vermogen van de regio. We faciliteren hiermee ondernemers uit de gemeente om te profiteren van de diensten die EBU/ROM leveren.

B25 | 1.3.9 We faciliteren ondernemers(verenigingen) in het verhogen van de organisatiegraad

Er is bij ondernemers(verenigingen) de behoefte om de organisatiegraad te verhogen. Wij faciliteren ook in 2025 initiatieven vanuit ondernemers om de organisatiegraad te verhogen. Hierbij benutten we de middelen en capaciteit die provincie Utrecht beschikbaar stelt.

B25 | 1.3.10 We faciliteren de ruimtebehoefte van lokale ondernemers

Het onderzoek naar ruimtebehoefte uit 2024 geeft inzicht in de ruimtebehoefte van lokale ondernemers. We zetten in op het zo goed mogelijk faciliteren van deze behoefte binnen de gemeente. Wij verzoeken hiervoor de provincie om een grotere uitbreiding van het Bedrijventerrein Mijdrecht op te nemen in de provinciale programmering van 2025. Ook zetten we in op het beter benutten van ruimte op de bedrijventerreinen. Hiervoor zetten we de (ruimtelijke) instrumenten in die komen uit de bedrijventerreinenstrategie.

B25 | 1.3.2 We stellen een Economische visie op

Samen met betrokken stakeholders stellen we een nieuwe Economische visie op en leggen deze ter besluitvorming voor aan de raad.

B25 | 1.3.3 We voeren het actieplan bedrijventerrein Mijdrecht uit

We geven uitvoering aan het Actieplan toekomstbestendig bedrijventerrein Mijdrecht. Dit is een gezamenlijk actieplan met ondernemers. We zetten in op een integrale aanpak door aan te sluiten bij andere beleidsvelden.

B25 | 1.3.4 We organiseren de Dag van de Ondernemer

Op 20 november organiseren we samen met ondernemers(verenigingen) een bijeenkomst voor ondernemers om te inspireren en te netwerken.

B25 | 1.3.5 We doorlopen de planologische procedure voor het nieuwe Bedrijventerrein Mijdrecht

Het Bedrijventerrein Mijdrecht wordt met 8 hectare uitgebreid. Om deze uitbreiding mogelijk te maken wordt in 2025 de planologische procedure doorlopen.

B25 | 1.3.6 We gaan aan de slag met het beter benutten van de ruimte op de bedrijventerreinen

De bedrijventerreinenstrategie geeft handelingsperspectief voor de herstructurering en intensiveringsmogelijkheden van de bestaande bedrijventerreinen. Hierin zijn (ruimtelijke) instrumenten genoemd die we in 2025 kunnen inzetten of ontwikkelen voor het beter benutten van de ruimte op de bedrijventerreinen.

B25 | 1.3.7 We voeren plannen van aanpak uit voor toekomstbestendige centra

In 2025 gaan we verder met de uitvoering van de plannen van aanpak.

B25 | 1.3.8 We faciliteren snel internet voor onze inwoners en ondernemers

In 2025 gaat een marktpartij verder met de aanleg van glasvezel in het buitengebied. Dit gebeurt op basis van de samenwerkingsovereenkomst die we in 2024 hebben ondertekend.

Doelstellingen

B25 | 1.4 Een klimaatneutrale gemeente in 2050

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.4.1 We verduurzamen gemeentelijk vastgoed en stimuleren de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed

Het college zet zich in voor de verduurzaming van gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed. Conform het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan en het vastgestelde Integraal Duurzaam Vastgoedbeheerplan voert het college de maatregelen uit. Voor het gemeentelijk vastgoed betreft dit onderhoud en verduurzaming. Voor onderwijs- en maatschappelijke gebouwen richten we ons op nieuwbouw of levensduur verlengende renovatie.

B25 | 1.4.2 We voeren de beleidsplannen grote en kleinschalige zonnevelden uit en zetten ons in voor zon op dak

Het college zet zich in om het doel van 0,09 TWh zon op land (ongeveer 95 hectare) en 0,03 TWh zon op dak in 2030 te realiseren. Dit doen we door het uitvoeren van het beleidsplan voor de realisatie van grootschalige en kleinschalige zonnevelden. Met dit beleid helpen we (lokale) energie-initiatieven met het realiseren van zonnevelden. Het college initieert projecten op daarvoor geschikte daken in haar bezit en beheer. Het college communiceert over en organiseert acties om eigenaren van grote daken te stimuleren zonnepanelen te leggen. Daarbij houden we rekening met netcongestie.

B25 | 1.4.3 We starten met de uitvoering van de aanpak circulariteit zoals opgenomen in het spoorboekje

De aanpak richt zich op de thema's: inkoop en aanbesteding, gebiedsontwikkeling en vastgoed, economie en afval. Dit doen we zowel binnen de gemeentelijke organisatie als met ondernemers binnen de gemeente.

B25 | 1.4.4 We organiseren acties om bedrijven te helpen bij het verlagen van hun energieverbruik

Het college organiseert acties en communiceert over de mogelijkheden van energiebesparing bij bedrijven om het verlagen van energieverbruik te stimuleren. Bijvoorbeeld:

- Energyhub bedrijventerrein Mijdrecht;
- Samenwerking met de Duurzaamheidpartners.

B25 | 1.4.5 We organiseren acties om inwoners te helpen bij het verlagen van hun energieverbruik

Het college organiseert verschillende acties om inwoners te ondersteunen bij het verlagen van het energieverbruik. Bijvoorbeeld:

- Energieklussers van De Energieke Rondeveners die kleine maatregelen bij mensen met energietoeslag uitvoeren;
- Ondersteuning van Verenigingen van Eigenaren om verduurzamingsprocessen op gang te krijgen;
- Lokale aanpak isolatie die zich focust op het isoleren van woningen met een WOZ-waarde onder de NHG-grens;
- In samenwerking met Cazas komen tot uitgangspunten voor de verduurzaming van woonblokken met particuliere koop- en sociale huurwoningen door elkaar.

B25 | 1.4.6 We gaan verder met implementeren van de vergunning flora-fauna activiteit onder de omgevingswet op basis van het soortenmanagementplan

We verwachten in 2024 op basis van een soortenmanagementplan een gebiedsbrede vergunning flora-fauna activiteit onder de omgevingswet te hebben verkregen. Het gebruik van deze vergunning vergt implementatie binnen de gemeentelijke organisatie. Dit start in 2024 en loopt door in 2025. Daarnaast zijn wij verplicht tot het monitoren, administreren en rapporteren over de instandhouding van onder de vergunning vallende beschermde soorten (gebouwbewonende vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen).

B25 | 1.4.7 We bevorderen klimaatadaptatie in de gemeente

We voeren acties uit op basis van het Klimaatadaptatieplan, waarbij:

- We bij het (her)inrichten van de openbare ruimte met een integrale benadering aanvullende maatregelen nemen voor een klimaatbestendigere openbare ruimte;
- We met verschillende acties (informerend, delen van goede voorbeelden) inwoners stimuleren om hun perceel te vergroenen;
- We onnodige verharding in de openbare ruimte gaan verwijderen.

B25 | 1.4.8 We actualiseren de Transitievisie Warmte

In 2021 is de Transitievisie Warmte vastgesteld. Daarbij lag focus op het verlagen van het energieverbruik in woningen. We herijken de Transitievisie in de vorm van een Warmteprogramma op basis van de Omgevingsvisie. In het Warmteprogramma brengen we per gebied de meest kansrijke warmte-alternatieven in kaart.

B25 | 1.4.9 We stimuleren duurzame mobiliteit in de gemeente

Het college zet zich in om duurzame mobiliteit bij inwoners en werknemers van bedrijven in de gemeente te stimuleren op basis van het in november 2023 vastgestelde Mobiliteits- en Verkeersveiligheidsplan 2023-2030.

Doelstellingen

B25 | 1.5 Beschermen, behouden en beleefbaar maken van het cultureel erfgoed voor inwoners en bezoekers

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.5.1 We zetten ons in voor de herontwikkeling en het toegankelijk maken van de forten van de Stelling van Amsterdam

We werken mee aan de herbestemming van Fort bij Uithoorn, begeleiden het ruimtelijk proces van Fort bij Abcoude en Fort bij Nigtevecht en gaan in gesprek met de nieuwe eigenaar van Fort aan de Winkel.

B25 | 1.5.2 We voeren fase 2 van het project aanwijzen nieuwe gemeentelijke monumenten uit

In fase 2 richten we ons op het behouden van het karakter van onze dorpslinten. We bereiden de aanwijzingsprocedure voor volgens de Verordening Fysieke Leefomgeving. We betrekken hier de eigenaren en inwoners bij.

B25 | 1.5.3 We maken onze monumenten herkenbaar

We bieden elke monumenteigenaar een nieuw monumentenschild aan.

B25 | 1.5.4 We organiseren en faciliteren erfgoedevenementen

We maken erfgoed beleefbaar voor onze inwoners door Open Monumentendag te organiseren. We organiseren twee keer per jaar een Monumentencafé voor monumenteigenaren.

B25 | 1.5.5 We geven inzicht in wat de omgeving van een monument is

Per rijks- en gemeentelijk monument bepalen we wat de reikwijdte is van de omgeving van het monument.

B25 | 1.5.6 We actualiseren de cultuurhistorische en archeologische waardenkaarten

We vullen de huidige kaarten aan en maken ze toegankelijk. De geactualiseerde kaarten gebruiken we bij het opstellen van de omgevingsplannen.

Doelstellingen

B25 | 1.6 Goed onderhouden en toegankelijke recreatiegebieden

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.6.1 We realiseren doorvaart De Heul

In 2024 wordt het bestemmingsplan De Heul voorgelegd aan de raad. Indien de raad instemt met het bestemmingsplan en het bestemmingsplan nadien onherroepelijk wordt, realiseren we de doorvaart en het fietspad. Het tijdstip van onherroepelijk worden is afhankelijk van beroepsprocedures bij de Raad van State.

B25 | 1.6.2 We voeren de Visie Recreatie & Toerisme uit

Samen met betrokken stakeholders geven we vervolg aan de acties die staan in de Visie Recreatie & Toerisme.

Doelstellingen

B25 | 1.7 Ruimtelijke initiatieven worden ondersteund op basis van het toekomstbeeld voor De Ronde Venen

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.7.1 We stellen een visie op Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) vast

In 2024 is gestart met de werkzaamheden voor het opstellen van een visie op vrijkomende agrarische bebouwing. De eerste helft van 2025 wordt deze visie ter vaststelling aan de raad aangeboden. Deze visie wordt in overleg met agrariërs, ketenpartners en belangenorganisaties opgesteld. Doel hierbij is om inzichtelijk te maken hoeveel boeren voornemens zijn te stoppen, welke wensen zij hebben voor vervolgfuncties van het bedrijf en welke van deze wensen (op welke plek) ruimtelijk aanvaardbaar zijn.

B25 | 1.7.2 We geven vervolg aan de Pilot Waeterrijck

We onderzoeken gezamenlijk met de provincie Utrecht onder welke voorwaarden de bestemming van dit gebied gewijzigd kan worden naar wonen. De pilot is bedoeld om van te leren en ervaring op te

doen die gebruikt kan worden voor andere casussen. En dat dit kan leiden tot instrumentarium of kan dienen als basis voor hernieuwde regelgeving (zowel provinciaal als gemeentelijk) rondom permanente bewoning. Het streven is dat deze regelgeving als basis kan dienen voor meerdere locaties in onze gemeente.

Doelstellingen

B25 | 1.8 We handhaven wat waardevol is en verlenen vergunningen op basis van het planologisch kader

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.8.1 We starten met het uitvoeringsplan Bestemmingsplan Plassengebied

Het bestemmingsplan Plassengebied biedt een nieuw planologisch kader voor gebruik en bebouwing op de Vinkeveense Plassen. De bestaande situatie op de legakkers wordt in overeenstemming met de planologische situatie in het nieuwe bestemmingsplan. Dit betekent dat afwijkende bebouwing moet worden aangepast, inclusief de voorwaarden die in het bestemmingsplan aan de bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn gekoppeld.

B25 | 1.8.2 We starten met het opstellen van één omgevingsplan voor de hele gemeente

Gelet op de onbekendheid met het nieuwe instrument, de hoeveelheid werk en tijd die het opstellen van het omgevingsplan vraagt, schakelen we externe expertise in. Op deze manier zorgen we ervoor dat er binnen 4 jaar een omgevingsplan voor de gemeente wordt vastgesteld en de ambtelijke organisatie hierna de kennis en kunde heeft om dit in het vervolg zelf te doen.

B25 | 1.8.3 We stellen in 2025 de omgevingsvisie vast

Bij het opstellen van de omgevingsvisie worden inwoners, ondernemers en de raad betrokken. Het streven is om in 2024 een ontwerp-omgevingsvisie af te ronden en deze ter inzage te leggen. Dit maakt het mogelijk om de definitieve omgevingsvisie in 2025 ter besluitvorming aan te bieden.

Doelstellingen

B25 | 1.9 Een groene, schone en biodiverse openbare ruimte

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.9.1 We intensiveren het groenonderhoud met als resultaat een kwaliteitsniveau B

We zetten het intensiveren van het groenonderhoud voort. Door het groenonderhoud te intensiveren, verbeteren we het kwaliteitsniveau met als doel een kwaliteitsniveau B in 2026. In 2025 zetten we extra in op het bestrijden van het onkruid in beplanting.

B25 | 1.9.2 We passen het maaibeleid aan, waarbij er een betere balans is tussen de onderhoudskwaliteit en het vergroten van de biodiversiteit

In 2024 hebben we laten onderzoeken wat het maaibeleid moet zijn om meer biodiversiteit te krijgen in grasvelden. Op geschikte locaties, afhankelijk van de functie, zal minder gemaaid worden voor meer biodiversiteit en op andere locaties maaien we meer om de beeldkwaliteit te borgen.

B25 | 1.9.3 We zetten structureel in op vervanging van groen en bomen met aandacht voor biodiversiteit en klimaatadaptatie

Het vervangen van bomen en groen zetten we voort. Inwoners denken mee over de bomen en beplanting die terugkomen, waarbij we ook rekening houden met soorten die goed zijn voor de biodiversiteit.

B25 | 1.9.4 We voeren het Speelbeleid uit

In 2024 wordt het Speelbeleid ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Op basis van het nog vast te stellen Speelbeleid bepalen we de acties voor 2025.

B25 | 1.9.5 We geven vervolg aan het onderzoek naar de toekomst van de afvalbrengstations

In 2024 wordt onderzoek gedaan naar wat er nodig is om onze afvalbrengstations bij de tijd te brengen. Het onderzoek kijkt naar verschillende concepten en locaties. Aspecten als veiligheid, circulariteit en gebruikersvriendelijkheid spelen hierbij een rol. Wanneer eind 2024 een voorkeursvariant gekozen is, wordt in 2025 een uitgewerkte businesscase en realisatiestrategie uitgewerkt: fase 2 uit de startnotitie afvalbrengstations.

Doelstellingen

B25 | 1.10 Toekomstbestendig maatschappelijk vastgoed

Actie(s) voor 2025

B25 | 1.10.1 We maken een keuze over het onderbrengen van maatschappelijk vastgoed

Op basis van een in 2024 gestart onderzoek maken we in 2025 een keuze of en hoe we een deel van ons maatschappelijk vastgoed onderbrengen in een stichting of sportbedrijf. Het onderzoek wijst uit wat de kosten daarvan zijn.

B25 | 1.10.2 We nemen een beslissing over het meerjarig beheer van De Boei

In 2024 nemen we het beheer van de Boei over. In 2025 maken we een keuze hoe we de accommodatie meerjarig beheren en instandhouden.

B25 | 1.10.3 We starten met de herbouw van dorpshuis De Willisstee

Hiermee creëren we opnieuw een ontmoetingsplek in Wilnis. De herbouw combineren we met de nieuwbouw van de Julianaschool.

B25 | 1.10.4 We starten met de bouw van het nieuwe gemeentehuis

In 2025 is de planvorming voor het gemeentehuis verder uitgewerkt en leggen we een budgetaanvraag voor aan de raad. Daarna starten we met de bouw.

B25 | 1.10.5 We investeren in nieuwbouw en verbouw scholen

Op basis van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen 2023 t/m 2037 investeren we in de genoemde periode gefaseerd en op basis van een voorafgaand onderzoek per gebouw in levensduurverlengende renovatie of in vervangende nieuwbouw (al dan niet op andere locatie). De realisatie van deze plannen gebeurt in nauwe samenwerking tussen het schoolbestuur (bouwheer) en de gemeente (financier). In 2025 richten we ons met name op de RKBS Paulusschool (Abcoude), de Koningin Julianaschool (Wilnis) en CNS (Abcoude).

Programma 1 - Wonen | Beleidsontwikkelingen en autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen (<i>bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel</i>)					
Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
C.1.1	Voortgang IHP onderwijsvoorzieningen	300	300	300	300
C.1.2	Tariefsverhoging ODRU	290	290	290	290
C.1.3	Onderzoek en planvoorbereiding openbare ruimte	150	150	100	50
C.1.4	Uitbreiding budget haalbaarheidsonderzoeken woningbouwlocaties	25	25	25	25
C.1.5	Allonge bij Samenwerkingsovereenkomst Marickeland 2020	0	63	63	63
Totaal programma 1 - Wonen		765	828	778	728

Toelichting op de autonome ontwikkelingen

Nr.	Toelichting
C.1.1	Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijsvoorzieningen is vastgesteld. In de praktijk zien we afwijkingen in daadwerkelijke leerlingaantallen en is regelmatig de noodzaak tot tijdelijke huisvesting. Deze kosten zijn onvoldoende meegenomen in het IHP. Deze kosten zijn naar verwachting structureel van aard.
C.1.2	De Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) heeft een tariefsverhoging doorgevoerd. Daardoor gaan de jaarlijkse kosten omhoog. Deze tariefsverhoging was onderdeel van de zienswijze die aan de raad is voorgelegd en over besloten is in november 2023.
C.1.3	De achterstanden in het onderhoud wegen, verkeersmaatregelen, reconstructie en vervanging van civiele kunstwerken loopt achter. Om tot de juiste opdrachten te komen is regelmatig onderzoek noodzakelijk, vindt voorafgaand participatie plaats, zijn bestekken nodig of moet afgestemd worden met andere overheden en stakeholders. Om deze achterstanden in te lopen is incidenteel een hoger budget nodig tot 2027.

C.1.4 De kosten welke worden gemaakt ter onderzoek en voorbereiding van een woningbouwproject stijgen. Derhalve is een structureel aanvullend budget noodzakelijk.

C.1.5 Op basis van de gewijzigde allonge bij de Samenwerkingsovereenkomst Marickland 2020 is een aanvullend structureel beheer- en onderhoudsbudget van € 63.000 opgenomen in deze Kadernota.

Beleidsontwikkelingen

Beleidsontwikkelingen (<i>bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel</i>)						
Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Actie
D.1.1	Deze is verplaatst naar C.1.4.	0	0	0	0	
D.1.2	Toetreding EBU/ROM	50	50	50	50	1.3.1
D.1.3	Opstellen Economische visie	30	0	0	0	1.3.2
D.1.4	Uitvoeren actieplan bedrijventerrein Mijdrecht	125	100	100	100	1.3.3
D.1.5	Uitvoeren Soortenmanagementplan	25	25	25	25	1.4.6
D.1.6	Onderzoeken en stimuleren deelvervoer	25	0	0	0	1.4.9
D.1.7	Pilot Waeterrijck - beleid voor permanente bewoning	50	0	0	0	1.7.2
D.1.8	Uitvoeringsplan bestemmingsplan Plassengebied	100	100	100	100	1.8.1
D.1.9	Opstellen Omgevingsplan	150	150	150	150	1.8.2
D.1.10	Gazonmaaieren en biodiversiteit vergroten	100	100	100	100	1.9.2
D.1.11	Uitvoering Speelbeleid	215	215	215	215	1.9.4
D.1.12	Overdracht beheer maatschappelijk vastgoed	PM	PM	PM	PM	1.10.1
D.1.13	Overname beheer de Boei	PM	PM	PM	PM	1.10.2
D.1.14	Inhuren projectleider Baambrugse Zuwe	70	0	0	0	
D.1.15	Herdenken en vieren einde 2e Wereldoorlog	40	0	0	0	
Totaal programma 1 - Wonen		980	740	740	740	

Toelichting Beleidsontwikkelingen

Voor de toelichting op de beleidsontwikkelingen verwijzen wij naar de acties die genoemd staan bij de desbetreffende beleidsontwikkeling. Voor de overige beleidsontwikkelingen leest u onderstaand een specifieke toelichting.

Nr.	Toelichting
D.1.14	Om de reconstructie van de Baambrugse Zuwe verder voor te bereiden is de inzet van een projectleider nodig.
D.1.15	Iedere 5 jaar geeft de gemeente een (extra) subsidie voor de herdenking van het einde van de 2e Wereldoorlog. Komend jaar is er sprake van 80 jaar herdenking. Om die reden wordt een eenmalige subsidie beschikbaar gesteld van € 40.000.

Programma 2 - Samenleven | Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

B25 | 2.1 Inwoners worden ondersteund om deel te nemen aan de arbeidsmarkt

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.1.1 We voeren de herijkte Participatiekoers (arbeid) uit

Eind 2024 is de herijkte Participatiekoers (arbeid) vastgesteld voor 2024-2028

B25 | 2.1.2 We zetten in op participatieprojecten om inwoners naar werk te geleiden en trekken hierin zowel lokaal als met de arbeidsmarktregio Groot Amsterdam op

In 2025 wordt verder uitvoering gegeven aan de Regionale Uitvoeringsagenda. Hierbij richten we ons op de thema's: krapte op de arbeidsmarkt, mismatch arbeidsmarkt, inclusieve arbeidsmarkt en het programma Leven Lang Ontwikkelen. Daarnaast worden diverse lokale projecten ingezet om onze inwoners werkfit te krijgen.

B25 | 2.1.3 We stimuleren mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt om naar vermogen te participeren in de samenleving

Er worden verschillende instrumenten ingezet om inwoners naar vermogen te laten participeren in de samenleving. Dit doen we ook als betaald werk (nog) niet haalbaar is.

B25 | 2.1.4 We voeren de visie op de aanpak van jeugdwerkloosheid, voortijdig schoolverlaters en kwetsbare jongeren uit

Van voortijdig schoolverlaten wordt gesproken als een jongere tussen de 18 en 23 jaar is en nog geen startkwalificatie heeft gehaald (havo/vwo-diploma of mbo-niveau 2). We hebben hierin zowel een monitorrol als begeleidingsrol om jongeren te begeleiden richting onderwijs of de arbeidsmarkt.

B25 | 2.1.5 We werken naar één scenario voor de uitvoering van de Wsw en Participatiewet en nemen hierin de (toekomstige) inzet van Kansis mee

Landelijke trends en ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat de gemeente haar visie op de uitvoering van de Wsw en Participatiewet en de inzet van het sociaal ontwikkelbedrijf (Kansis) heeft herzien. Aan de hand van deze visie wordt één scenario uitgewerkt in 2025.

Doelstellingen

B25 | 2.2 Voorzieningen zijn voor alle inwoners laagdrempelig en dichtbij huis toegankelijk

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.2.1 We geven uitvoering aan de Visie Maatschappelijk Vastgoed

In 2024 is de visie in de gemeenteraad vastgesteld. Hierin wordt een aantal actiepunten benoemd die vanaf 2025 worden uitgevoerd.

B25 | 2.2.2 We zorgen ervoor dat de uitvoering van het dorpshuizenbeleid plaatsvindt in samenhang met de Maatschappelijke Agenda

Samen met de exploitant van het maatschappelijk vastgoed wordt het vastgoed zo veel mogelijk ingezet om de gemeentelijke doelstellingen op het terrein van sport, zorg, cultuur, veiligheid en vrije tijd te bereiken.

B25 | 2.2.3 We zetten de beschikbare capaciteit van dorpshuizen maximaal multifunctioneel in

We streven naar een zo hoog mogelijke bezetting van het maatschappelijk vastgoed. Maatschappelijk vastgoed is bij voorkeur drie dagdelen per dag en zeven dagen per week in gebruik. Alleen indien wettelijk noodzakelijk worden monofunctionele ruimten ter beschikking gesteld.

Doelstellingen

B25 | 2.3 Een gezonde omgeving en gezonde en vitale leefstijl met voldoende ruimte voor sport en bewegen

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.3.1 We realiseren groene speelpleinen bij onderwijsgebouwen

Op basis van de wens van de raad is een budget beschikbaar van 300.000 euro voor het realiseren van groene speelpleinen. Scholen kunnen een bedrag van maximaal 30.000 euro ontvangen als zij kiezen voor het vergroenen van hun speelplein en het speelplein openstellen voor de buurt.

B25 | 2.3.2 We verlenen medewerking aan de vervanging van de accommodatie van CSW

Het clubgebouw van CSW is verouderd en is aan vernieuwing toe. Het vernieuwen van het clubgebouw en kleedruimtes wordt gerealiseerd in combinatie met de bouw van een supermarkt op het parkeerterrein.

B25 | 2.3.3 We realiseren een netwerk van organisaties dat actief bezig is met Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst (JOGG)

Het netwerk maakt de omgevingen waar de kinderen en jongeren vaak komen (thuis, school, opvang, sport, buurt, werk, vrije tijd en media) gezonder. Door op deze plekken te beginnen wordt de gezonde keuze, de gewone keuze. Met als doel een jeugd die gezond opgroeit in een omgeving waarin aandacht is voor gezonde voeding, voldoende beweging, ontspanning en slaap.

B25 | 2.3.4 We bieden valpreventieve interventies aan inwoners om de kans op vallen te verkleinen
De gemeente heeft de taak gekregen om de Ketenaanpak Valpreventie in te richten voor haar inwoners van 65 jaar en ouder met een valrisico. Dit is vastgelegd in het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

B25 | 2.3.5 We voeren de ambities uit die zijn opgenomen in het Lokaal Sportakkoord
In 2023 is het Sportakkoord II De Ronde Venen 2023-2026 vastgesteld. We geven uitvoering aan het Lokaal Sportakkoord II. We richten ons op de volgende thema's:

1. Inclusie en diversiteit
2. Vaardig in bewegen
3. Ruimte om te sporten
4. Vitale sport-/beweegaanbieders & Veilig sportklimaat

B25 | 2.3.6 We zorgen voor een dekkend AED-netwerk
In 2025 worden de laatste 'witte vlekken' (waar AED's een te grote afstand van elkaar hebben) opgelost en worden de oudste AED's vervangen. Daarnaast vindt er regulier onderhoud plaats.

Doelstellingen

B25 | 2.4 Een inclusieve gemeente waar iedereen mee kan doen

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.4.1 We voeren de Groene Hart Pas in om minimaregelingen laagdrempelig toegankelijk te maken

De Groene Hart Pas wordt ingevoerd om de toegang tot de minimaregelingen te vereenvoudigen, zodat inwoners actief en laagdrempelig gebruik kunnen maken van de minimaregelingen.

B25 | 2.4.2 We ondersteunen en begeleiden inburgeraars vanaf het begin van het inburgeringstraject
We voeren ook in 2025 de Wet inburgering 2021 uit en zorgen ervoor dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk meedoen in de samenleving. We bieden taalonderwijs aan voor het leren van de Nederlandse taal. Hierdoor hebben zij betere kansen op de Nederlandse arbeidsmarkt.

B25 | 2.4.3 We voeren de inclusie-agenda uit en zorgen ervoor dat de inclusie-doelstellingen zoveel mogelijk geborgd worden

We organiseren laagdrempelige en toegankelijke ontmoetingsplekken en activiteiten voor inwoners. Daarnaast worden trainingen en bijeenkomsten georganiseerd om het bewustzijn te vergroten bij medewerkers van de gemeente, vrijwilligers en inwoners. Per inclusie-doelstelling beoordelen we hoe en waar de inzet (gemeente, maatschappelijke partners) geborgd kan worden.

B25 | 2.4.4 We voeren het nieuwe beleidsplan Armoede en Schulden uit

Eind 2024 wordt het beleidsplan Armoede en Schulden vastgesteld voor 2025 tot en met 2028. Hier wordt uitvoering aan gegeven in 2025.

Doelstellingen

B25 | 2.5 Toekomstbestendige (maatschappelijke) voorzieningen

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.5.1 We bereiden ons voor op de zorgplicht voor bibliotheken en stellen daarvoor een aanpak op

Gemeenten moeten zorgen voor voldoende en volwaardige bibliotheken. Dit wordt nader geconcretiseerd. Als dat nodig is wordt een plan van aanpak opgesteld.

B25 | 2.5.2 We sluiten vraag en aanbod op het gebied van wonen, welzijn en zorg op elkaar aan op basis van de Woonzorgvisie

We werken aan deze actie door het opstellen van een uitvoeringsagenda in samenwerking met maatschappelijke partners, inwonersgroepen en bedrijven. De uitvoeringsagenda bestaat uit concrete samenwerkingsafspraken

Doelstellingen

B25 | 2.6 Culturele activiteiten dragen bij aan onze maatschappelijke doelen

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.6.1 We voeren het beleidsplan Kunst en Cultuur uit

In 2024 is het nieuwe beleidsplan Kunst en Cultuur vastgesteld. De ambities in het plan worden in 2025 uitgevoerd.

Doelstellingen

B25 | 2.7 Een versterkt opvoedklimaat rond gezinnen, in wijken en op scholen

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.7.1 We voeren het programma Kansrijke Start uit.

We maken in 2025 een regionale ketenaanpak Kansrijke Start en we versterken de samenwerking tussen professionals door netwerkoeverleggen en bijeenkomsten te organiseren die zorgen voor deskundigheidsbevordering. Door integraal samen te werken ondersteunen we (aanstaande) ouders op de ontwikkeling van het kind tijdens de zwangerschap en de periode daarna.

B25 | 2.7.2 We zorgen voor kennis en ondersteuning van (eenouder) gezinnen bij opvoedingszaken in alle leeftijdsfasen

We zetten in 2025 verder in op ondersteuning, begeleiding en deskundigheidsbevordering van ouders. Dit met als doel hen zelfredzaam en sterk te maken als opvoeder. Ouders kunnen hiervoor terecht bij onze maatschappelijke partners (in het voorveld).

B25 | 2.7.3 We signaleren problemen vroegtijdig door een sterk netwerk van vrij toegankelijke zorg, waardoor hulp tijdig kan worden ingezet

We zetten in op vroegsignalering doordat er een screening door onze logopedisten op de voorschoolse opvang en basisschool wordt uitgevoerd. Daarnaast zetten wij jeugdconsultanten in het onderwijs in zodat ouders en onderwijs makkelijk contact met de gemeente kunnen leggen. Verder is door inzet van de praktijkondersteuner GGZ Jeugd bij de huisarts de stap naar gesprekken en informatie laagdrempeliger gemaakt

B25 | 2.7.4 We zetten in op het verminderen van overlastgevend gedrag door jongeren door hangjongeren, risicogroepen en vroegtijdig schoolverlaters mogelijkheden en activiteiten te bieden.

Wij zetten in op jongerenwerk voor ondersteuning en voorlichting voor begeleiding naar werk of terug naar school. Om overlast op straat te voorkomen en het risico te verminderen dat er aanwas komt van jongeren die strafbare feiten plegen, zetten wij in op jongerenwerkers op straat en wordt er samengewerkt met Boa's en wijkagenten.

B25 | 2.7.5 We zetten in op praktijkondersteuning bij alle huisartsenpraktijken in de gemeente

Door de inzet van praktijkondersteuning GGZ Jeugd bij de huisartsen zorgen we voor verlengstuk van het Lokale team bij de huisartsen. Hiermee versterken we de samenwerking met de huisartsen en zorgen voor laagdrempelige GGZ Jeugd zorg wat ook beter aansluit bij de hulpvragen van jeugdigen.

B25 | 2.7.6 We hebben meer grip op de kosten voor het uitvoeren van de Jeugdwet

Voor de zomer 2024 is een plan van aanpak gepresenteerd met (financiële) maatregelen. Hierin worden de mogelijkheden en acties toegelicht om meer inzicht en grip te krijgen op de kosten binnen de Jeugdzorg.

Doelstellingen

B25 | 2.8 Kinderen ontwikkelen hun talenten optimaal

Actie(s) voor 2025

B25 | 2.8.1 We voeren het uitvoeringsprogramma van de Regionaal Educatieve Agenda (REA) uit

In het najaar van 2024 is er meer duidelijkheid over de actiepunten voor 2025 op basis van de REA.

B25 | 2.8.2 We zetten in op het verlagen van motorische achterstanden bij kinderen

Motorische remedial teaching (MRT) is toegankelijk voor kinderen met zeer lage motorische ontwikkeling.

B25 | 2.8.3 We voeren de samenwerkingsagenda Onderwijs 2023-2026 uit

In samenwerking met de schoolbesturen voeren wij de samenwerkingsagenda Onderwijs uit. De speerpunten voor de uitvoering in 2025 worden in de loop van 2024 samen met de schoolbesturen geformuleerd.

B25 | 2.8.4 We versterken de toezichhoudende rol van onze gemeente waar het gaat om onderwijs en kinderopvang

Wij maken hiervoor afspraken met onderwijs en kinderopvang, die vooral gericht zijn op onderwijsachterstanden, VVE, integratie, segregatie, inschrijvings- en toelatingsbeleid en de spreiding van nieuwkomers.

Programma 2 - Samenleven | Beleidsontwikkelingen en autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen (<i>bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel</i>)					
Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
C.2.1	Jeugdhulp meer cliënten	1.400	1.400	1.400	1.400
C.2.2	Stijging van de kosten per client (jeugdhulp) en inzet duurdere zorg	1.400	1.400	1.400	1.400
C.2.3	Meer kosten begeleiding Wmo en vervoervoorzieningen Wmo	200	200	200	200
C.2.4	Vorbereidingskosten bouw IKC Wilnis en Dorpshuisfunctie Wilnis	0	445	0	0
Totaal programma 2 - Samenleven		3.000	3.445	3.000	3.000

Toelichting autonome ontwikkelingen

Nr.	Toelichting
C.2.1	In 2023 zien we een toename van 10% van jeugdigen die gebruik maken van zorg dat valt onder de Jeugdwet. De jaren daarvoor was dit niet aan de orde. De toename zit met name in de producten GGZ-begeleiding midden en begeleiding zwaar.
C.2.2	We zien een toename van complexere problematiek waarvoor zwaardere trajecten moeten worden ingezet. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het daar waar mogelijk sneller afschalen van de jeugdbeschermingscasussen naar het lokaal team. Daarnaast heeft ook de nieuwe regeling rondom het woonplaatsbeginsel ertoe geleid dat extra jeugdigen met een uithuisplaatsing vallen onder de financiële verantwoordelijkheid van de gemeente. In 2023 zijn er vanuit de regionale inkoop Utrecht-West afspraken gemaakt met een aantal grote zorgaanbieders rond de kostprijs van een aantal specifieke producten (H-SGGZ en SAG). Ook deze afspraken hebben geleid tot een opwaartse druk op de kosten.
C.2.3	Bij de Wmo zien we een toename van de kosten voor vervoer en begeleiding.

-
- C.2.4 Om de grond voor de bouw van het IKC en Dorpshuisfunctie Wilnis bouwrijp te maken moeten kosten worden gemaakt. Dit is inclusief de sloopkosten voor de Willisstee.
-

Beleidsontwikkelingen

Beleidsontwikkelingen (<i>bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel</i>)						
Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Actie
D.2.1	Groene speelpleinen bij onderwijsgebouwen	300	0	0	0	2.3.1
D.2.2	Groene en openbaar toegankelijke schoolpleinen	179	179	179	179	2.3.1
D.2.3	AED	30	30	30	30	2.3.6
D.2.4	Beleidsplan armoede en schulden en invoering Groene Hart Pas	100	100	100	100	2.4.1
D.2.5	Vormgeven van de Hervormingsagenda Jeugd	PM	0	0	0	2.7.5
D.2.6	Banenafpraak	0	0	0	200	
Totaal programma 2 - Samenleven		609	309	309	509	

Toelichting Beleidsontwikkelingen

Voor de toelichting op de beleidsontwikkelingen verwijzen wij naar de acties die genoemd staan bij de desbetreffende beleidsontwikkeling. Voor de overige beleidsontwikkeling leest u onderstaand een specifieke toelichting.

Nr.	Toelichting
D.2.6	In 2028 starten we met het creëren van extra arbeidsplaatsen binnen de ambtelijke organisatie voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Programma 3 - Veiligheid | Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

B25 | 3.1 Inwoners, ondernemers en bezoekers voelen zich veilig

Met het vaststellen van het Integraal Veiligheidsplan aan het begin van de bestuursperiode zijn de autonome- en beleidsontwikkelingen vastgelegd voor het programma Veiligheid.

Actie(s) voor 2025

B25 | 3.1.1 We onderzoeken vaartoezicht op de Vinkeveense Plassen in eigen beheer

We doen onderzoek naar de mogelijkheid om het vaartoezicht op de Vinkeveense Plassen (VVP) in eigen beheer van de gemeente te brengen. Per 1 januari 2023 is het vaartoezicht overgegaan van Recreatieschap Midden Nederland naar Staatsbosbeheer. Gelet op de daarin gemaakte afspraken zal dit onderzoek uiterlijk in 2025 van start gaan.

B25 | 3.1.2 We doen onderzoek naar een gezamenlijk gebouw aan de Vinkeveense Plassen

We onderzoeken of een centraal gebouw voor handhaving, toezicht en incidentbestrijding voor de VVP (eiland 4) toegevoegde waarde kan hebben.

B25 | 3.1.3 We houden een veiligheidsscan en belevingsmonitor

We houden een veiligheidsscan en onderzoeken de veiligheidsbeleving onder inwoners en ondernemers te vergelijken met de resultaten van de vorige meting. De uitkomsten van dit onderzoek die eind 2025 bekend zijn, gebruiken we als input voor het nieuw op te stellen Integraal Veiligheidsplan in 2026.

Programma 3 - Veiligheid | Beleidsontwikkelingen en autonome ontwikkelingen

Autonome- en Beleids ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen in Programma 3 - Veiligheid zijn reeds verwerkt op basis van onder andere de Cao-ontwikkelingen en de Kadernota van de VRU. Voor de beleidsontwikkelingen in Programma 3 - Veiligheid geldt dat deze zijn opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan. Deze beleidsontwikkelingen zijn als zodanig als voor de bestuursperiode tot 2026 verwerkt in de programmabegroting.

Programma 4 - Bestuur en bedrijfsvoering | Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

B25 | 4.1 Inwoners praten mee

Actie(s) voor 2025

B25 | 4.1.1 We evalueren het inwonerparticipatiebeleid

We starten met de evaluatie van het inwonerparticipatiebeleid in het laatste kwartaal van 2024. Begin 2025 presenteren we de uitkomsten van de evaluatie van het inwonerparticipatiebeleid en bepalen we op basis van deze evaluatie de inzet voor 2025.

Doelstellingen

B25 | 4.2 Een moderne en klantgerichte gemeente

Actie(s) voor 2025

B25 | 4.2.1 We vergroten de efficiëntie en effectiviteit van de dienstverlening

We starten met een verbeterteam. Het verbeterteam herkent knelpunten in werkprocessen en verbetert de samenwerking. We maken werkprocessen efficiënter en kwalitatief beter.

B25 | 4.2.2 We evalueren de komst van De Luistertafel

In 2024 zijn we gestart met De Luistertafel. Soms hebben inwoners het gevoel dat ze geen antwoord krijgen op hun vraag of van het kastje naar de muur worden gestuurd. De Luistertafel is de plek om het te bespreken. Het hoofddoel is dat inwoners zich gehoord en gezien voelen, daarbij ontvangen inwoners snel een duidelijke reactie van de gemeente. We verbeteren continue door inwoners die langskomen bij De Luistertafel te vragen naar hun ervaring. In 2025 presenteren we de evaluatie van De Luistertafel.

B25 | 4.2.3 We organiseren onze dienstverlening dicht(er)bij

We willen dat de gemeentelijke dienstverlening dichtbij, laagdrempelig en toegankelijk is. Om die reden verkennen we de mogelijkheden om op 2 locaties in de gemeente (een deel van) de dienstverlening dicht(er)bij te organiseren.

Programma 4 - Bestuur en bedrijfsvoering | Beleidsontwikkelingen en autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen (bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel)					
Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
C.4.1	Cao-ontwikkeling - Verlofsparen	400	400	400	400
C.4.2	Formatie t.b.v. nieuwe wettelijke taken	285	285	285	285
C.4.3	Cao-ontwikkeling - Loonkosten	240	240	240	240
C.4.4	Schoonmaak en onderhoud gemeentehuis	90	90	90	90
C.4.5	Vakliteratuur	60	60	60	60
C.4.6	Reiskosten woon-werkverkeer	30	30	30	30
C.4.7	Facilitaire zaken	30	30	30	30
Totaal programma 4 - Bestuur en bedrijfsvoering		1.135	1.135	1.135	1.135

Toelichting autonome ontwikkelingen

Nr.	Toelichting
C.4.1	In 2022 is verlofsparen als nieuwe regeling in de Cao Gemeenten opgenomen. Inmiddels, 2 jaar na invoering van deze nieuwe regeling verlofsparen, is een goed beeld ontstaan van de jaarlijks benodigde dotatie aan deze voorziening.
C.4.2	Vanwege meerdere nieuwe (wettelijke) taken, zoals beveiliging van netwerk- en informatiesystemen (NIS2), professionalisering informatiebeheer (Archiefwet), toegankelijk maken en houden van de gemeentewebsite (Besluit digitale toegankelijkheid overheid) en de uitbreiding van de hoeveelheid werkzaamheden van enkele functies, is uitbreiding van de formatie noodzakelijk om deze taken (op hetzelfde niveau) uit te voeren. Vanuit de 1e Bestuursrapportage is een bedrag van € 365.000 structureel

opgenomen. Per 2025 wordt een budget van € 80.000 opgevangen door middel van een reeds beschikbaar budget.

C.4.3 In de begroting 2024 was rekening gehouden met een loonstijging voor 2024 van 5,2%. Dit is uiteindelijk 6,0% geworden.

C.4.4 Kosten voor schoonmaak zijn structureel met minimaal 12% gestegen (inflatie). Daarnaast wordt op dit moment een aanbesteding voorbereid. De verwachting is dat de kosten verder zullen stijgen. Voor wat betreft het onderhoud verwachten we door ouderdom van het gebouw stijgende kosten in bijvoorbeeld het verhelpen van lekkages, onderhoud aan aircosystemen en overige installaties.

C.4.5 Dit betreft kosten voor online applicaties die veelvuldig gebruikt worden voor de uitvoering van noodzakelijke werkzaamheden.

C.4.6 In de begroting 2024 was rekening gehouden met een verhoging van de reiskosten woon-werk verkeer van € 0,21 naar € 0,22. In het belastingplan 2024 van het Rijk is dit bedrag bijgesteld naar € 0,23.

C.4.7 Door onder andere de groei van het aantal medewerkers zijn de kosten van diverse facilitaire voorzieningen gestegen.

Beleidsontwikkelingen

Beleidsontwikkelingen (<i>bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel</i>)						
Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Actie
D.4.1	Extra toezichthouder/ handhaver Sociaal domein	90	90	90	90	
Totaal programma 4 - Bestuur en bedrijfsvoering		90	90	90	90	

Toelichting Beleidsontwikkelingen

Voor de toelichting op de beleidsontwikkelingen verwijzen wij naar de acties die genoemd staan bij de desbetreffende beleidsontwikkeling. Voor de overige beleidsontwikkeling leest u onderstaand een specifieke toelichting.

Nr.	Toelichting
-----	-------------

D.4.1	Om toezicht te houden op zorgverleners en zorgaanbieders en de mate waarin zij daadwerkelijk factureren op basis van geleverde diensten is het van belang om een extra toezichthouder / handhaver Sociaal domein in dienst te nemen. Binnen gemeenten is de schatting dat er van 250 miljoen tot 625 miljoen is gefraudeerd in 2023.
-------	--

Programma 5 - Algemene dekkingsmiddelen | Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen (<i>bedragen x € 1.000 en + = nadeel en - = voordeel</i>)						
Nr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	
C.5.1	Stelpost inflatie Gemeentefonds	-900	-900	-900	-900	
Totaal programma 5 - Algemene dekkingsmiddelen		-900	-900	-900	-900	

Toelichting autonome ontwikkelingen

Nr.	Toelichting
C.5.1	Er is € 900.000 gereserveerd voor extra loon- en prijscompensatie voor de jaren 2025 en verder. Deze stelpost wordt ingezet ten behoeve van het begrotingsresultaat.

